

- 4 Pozvánka na Envirofilm 2006**
 - 5 Banská Štiavnica láka bohatým programom**
 - 6 Kam zmizol detský divák?**
 - 7 Miznúci prírodný svet objektívom Adriana Warrena**
 - 8 Pavol Barabáš osvedčená známka kvality**
 - 10 Všetkým deťom na Zemi**
 - 12 NATURA v slovenskom filme**
 - 14 NATURA 2000 na Slovensku po piatich rokoch**
 - 16 Zelený projekt, Pro-enviro a ďalšie zaujímavé projekty na Envirofilme 2006**
 - 17 Chráňme ohrozené druhy Európy**
 - 21 Zdroj – dokumentárny thriller zo zákulisia ťažby čierneho zlata**
 - 22 Výstava chránených vtáčích území SR na festivale**
 - 23 Vzácnosti slovenskej prírody – Natura 2000**
 - 24 Orol kráľovský na Envirofilme 2006**
 - 26 Túžba objavovať a filmovať ich ženie aj do hlbokých snehových závejov**
 - 28 Program implementácie Európskeho dohovoru o krajine v SR**
 - 31 Banskobystričania o trvalo udržateľnom rozvoji svojho mesta**
 - 32 Spoznaj a chráň súťaž mladých prírodovedcov**
 - 33 Kamenné gule – výtvary prírody i človeka**
 - 34 Odborné podujatia z oblasti odpadového hospodárstva - nedeliteľná súčasť festivalu**
- Plus Príloha**

Envirofilm 2006 v skratke

Vyhlasovateľom XII. medzinárodného festivalu filmov o životnom prostredí je Ministerstvo životného prostredia SR, organizátorom Slovenská agentúra životného prostredia Banská Bystrica. Spoluorganizátormi sú Slovenský filmový ústav Bratislava, Únia slovenských televíznych tvorcov Bratislava, Slovenské banské múzeum Banská Štiavnica, Banskobystrický samosprávny kraj a mestá Banská Bystrica, Banská Štiavnica a Zvolen. Festival Envirofilm je členom medzinárodnej asociácie festivalov o ochrane životného prostredia ECOMove International a podieľa sa na organizácii Medzinárodného festivalu environmentálnych filmov ECOMove v Berlíne (www.ecomove.de). Cieľom festivalu Envirofilm je predstaviť a oceniť nové filmy, videoprogramy a televízne programy, ktoré svojím obsahom a umeleckou úrovňou pomáhajú šíriť myšlienky ochrany životného prostredia a prírody.

Celkom 109 filmov prihlásilo do súťaže 84 autorov z 23 krajín sveta. Festivalu sa prvý raz zúčastňujú filmári z Aménska a Estónska. Najviac filmov prihlásili autori z Nemecka (26), Slovensko zastupuje 18 filmov, Českú republiku 14 filmov a Veľkú Britániu 7 filmov, Poľsko a Maďarsko po 6 filmov, Chorvátsko a India po 4 filmy, Španielsko, Taliansko, Srbsko a Čierna Hora po 3 filmy. Po dva filmy prihlásili do súťaže Francúzsko, Uzbekistan a Irán, po jednom Grécko, Bosna a Hercegovina, Estónsko, Švajčiarsko, Aménsko, USA, Rusko, Holandsko a Belgicko. Najviac prihlásených filmov je v kategórii B – dokumentárne filmy.

Rekordmanom v počte prihlásených filmov je filmár z Veľkej Británie John Boyle (6 filmov). Po tri filmy zaslali do súťaže filmári Pavol Barabáš (Slovensko), Leonardo Sergiani (Taliansko), Volker Angres (Nemecko) a Rolf Pilarsky (Nemecko). Ďalších 12 autorov sa prezentuje dvomi filmami.

Najdlhším filmom v súťaži je 87 minútový Český sen (ČR), najkratším minútový spot A to je krásna země (ČR) a tiež minútový španielsky film Rastúci meter.

Klimatické zmeny, ropa, voda, zvláštnosti života živočíšnej ríše, príroda v ohrození... to je v skratke obsahové zameranie tohtoročných súťažných filmov. Hneď niekoľko filmov poukazuje na to, ako klimatické zmeny menia život človeka a život na tejto Zemi vôbec, napr. maďarský film Zamrznutá oáza, slovenský film Klimatické zariadenie má poruchu, nemecký film Quarks&Co – Mení sa klíma? Švajčiarsky film Svedkovia európskej klímy v roku 2005 odкрýva práve prebiehajúce klimatické zmeny v Európe. Ropa a všetko, čo s ňou súvisí, tiež zaujala viacerých filmárov. Napínavý príbeh z Azerbajdžanu prináša český film Zdroj, na Tisu, resp. na nebezpečné miesta jej povodia, zavedie diváka maďarský film Časované bomby. Na starú ropu a bomby s jedovatým plynom v Baltickom mori upozorňuje nemecký film Časované bomby v mori. Na "čierne zlato", na to, ako a kde vzniká, ako sa ťaží, v čom spočíva nebezpečenstvo prepravy a aké účinky má ropná kalamita na flóru a faunu a na človeka, sa dôkladne pozerá Quarks&Co v filme Vzácna ropa.

Už tradične filmári venujú pozornosť zvieratám. Jeleň v domine v slovenskom filme Pán karpatského lesa II. a v nemeckom filme Ach, jeleň môj, orol kráľovský v slovenskom filme Kráľ na výslni, no a orliak morský, už takmer vyhynutý, ktorý sa vrátil do Štetínskeho zálivu je hlavnou "postavou" nemeckého filmu Návrat orliaka morského. Na to, že strata motýľov je indikátorom straty biodiverzity, upozorňuje nemecký film Dobrodružná veda s Wolfom von Lojewskim – Skryté nebezpečenstvo – Odkaz motýľov. Veľkolepým predstavením je rojenie podeniek na rieke Tise v maďarskom filme Podenky, život ryposa lysého, živočicha pripomínajúceho duchov a vykazujúceho množstvo biologických zvláštností, predstavu je nemecký film Ryposý lysý – divoký škriatok Afriky.

Voda – rieky, moria, oceány... dokumenty často bez slov, približujúce dosiaľ zachované krásy života pod hladinou (napr. chorvátsky film Vodné príbehy alebo taliansky film Staroveké podmorské mesto). Indický Dáždnik je o význame dažďovej vody, český Betlém – nádej lužnej krajiny ukazuje, akú cenu môže mať pre človeka kúsok prírody ponechaný vlastnému vývoju, a tiež český film Lososia rieka Kamenica sleduje riekou od prameňa až po sútok.

Súťažné filmy hodnotí porota v zložení Adrian Warren (Veľká Británia), Steve Lichtag (Česká republika), Katarína Javorská (Slovensko), Ferenc Varga (Maďarsko), Andrzej Traczykowski (Poľsko) a Hakan Öñiz (Turecko). Výberová komisia v zložení Katarína Javorská, Steve Lichtag, Jitka Radová a Ferenc Varga zasadala začiatkom marca v Banskej Bystrici a do súťaže pred medzinárodnú festivalovú porotu odporučila 34 filmov. Vybrané filmy bude aj tohtoročný festival tiež deťom predstavovať.

Festivalový program obohatia stretnutia s významnými filmármi: s Pavlom Barabášom, jeho filmami a hosťami, a stretnutie s archeológom a potápačom Hakanom Öñizom z Turecka. Návštevníci festivalu si určite nenechajú ujsť prvý slovenský celovečerný film, rekonštruovaný a ozvučený verziu filmu Jánošík z roku 1921.

Sprievodné festivalové podujatia (poznávacie súťaže, semináre, konferencie, výstavy) sa nesú v znamení leitmotívu tohtoročného Envirofilmu, ktorým je NATURA 2000.

Envirofilm 2006 začína v utorok 2. mája. Hudobnou pozvánkou na festival je večerný koncert v stredu 3. mája na Námestí SNP v B. Bystrici, v ktorom vystúpia skupiny Clear, Sherpa Band a The Backwards. Festival ukončí prehliadka víťazných filmov v Envirofilme 2006 v sobotu 6. mája dopoludnia v kinosále Múzea SNP.

Vstup na všetky festivalové podujatia je voľný.

Na obálke: Globálne ohrozený druh orol kráľovský (*Aquila heliaca*). Na Slovensku hniezdi 40 párov. V prírode nemá prakticky prirodzených nepriateľov okrem človeka (foto: archív MVO Ochrana dravcov na Slovensku)

Enviromagazín - časopis o tvorbe a ochrane životného prostredia, XI. ročník, prvé mimoriadne číslo, apríl 2006, vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia, www.enviromagazin.sk. Adresa redakcie: SAŽP, Tajovského 28, P.O.B. 252, 975 90 Banská Bystrica, tel./fax: 048/4230694, e-mail: enviro@sazp.sk. Zodpovedný redaktor: Ing. Miroslav Tončík, redaktorka: Mgr. Alena Kostúriková, predseda redakčnej rady: RNDr. Jozef Klinda, členovia: Ing. Vladimír Benko, prof. Ing. Imrich Beseda, DrSc., RNDr. Peter Bohuš, Ing. arch. Viera Dvořáková, doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc., RNDr. Zita Izakovičová, Ing. Pavel Jech, RNDr. Martin Kassa, doc. RNDr. Mária Kozová CSc., Ing. arch. Anna Kršáková, Ing. Miroslav Lacuška, CSc., Ing. Zuzana Lieskovská, prof. Ing. Rudolf Midriak, DrSc., Ing. Dagmar Rajčanová, prof. RNDr. Milan Ružička, DrSc., doc. Ing. Štefan Sklenár, CSc., RNDr. Jozef Štefek, CSc., prof. Ing. Juraj Tölgyessy PhD., DrSc., Ing. Tomáš Vančura. Nakladateľ: EM DESIGN, Zvolen. Písomné objednávky prijíma redakcia, cena 20 Sk. Celoročné predplatné (6 čísel) 120 Sk. Reg. MK SR č.1459/96, ISSN 1335-1877. Nevyžiadané materiály redakcia nevracia.

Vytlačené na ekologickom papieri Magnostar. Výrobca má certifikovaný EMS podľa medzinárodnej normy ISO 14001. Papier spĺňa environmentálne kritériá nordického ekolabelingového systému podľa verzie 1.4. Je ocenený nordickou environmentálnou značkou Biela labuť.